

Bilag I.

Betænkning

over

Forslag til Lov om Ægteskabs Indgaaelse.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 1. April 1903.)

I lang Tid har det været erkendt, at de nuværende Forhold ved Ægteskabs Indgaaelse frembyde Vanskeligheder, der i givne Tilfælde let kunne afføde beklagelige Brydninger saa vel for de gejstlige som for Lægfolk. Hele Udvalget er derfor ogsaa enigt i at anerkende det berettigede i, at Regeringen ved Fremsættelsen af det foreliggende Lovforslag søger det indviklede Forhold løst og ordnet paa en for Stat og Kirke tjenlig Maade. Enigheden hører imidlertid op, saa snart det gælder Bedømmelsen af, hvorvidt den Maade, hvorpaa Løsningen søges hidført, kan anses for vellykket eller ikke. Thi medens et Mindretal i Udvalget finder den foreslaaede Løsning god og heldig og derfor kan slutte sig til Lovforslaget i endog uforandret Skikkelse, betragter Udvalgets *Flertal* (Breinholt, Carstensen, Goos, Moltke-Bregentved og Nordby) den foreslaaede Indførelse af *tvungent borgerligt Ægteskab* som højst betænkkelig — af nogle endog som absolut forkastelig — og som stridende mod de Begreber om Ægteskabets religiøse Betydning, der igennem Aarhundreder har fæstnet sig i den store almindelige Befolknings Bevidsthed, et Begreb, der — selv om dets teoretiske Gyldighed kan være angribelig — sikkert ikke bør rokkes, thi det har utvivlsomt hidtil kun virket til det gode og vil lige saa vist fremdeles kunne det.

Overhovedet gaar Flertallet ud fra den Betragtning, at i Nutiden trænger Ægteskabet mere til at højnes end til at sænkes, hvad enten det ses fra et etisk eller et socialt Standpunkt, og det har derfor ligget Flertallet nær at ængstes for den Ind-

fyldelse, en Overgang fra det højtidelige kirkelige Ægteskab til det rent borgerlige kunde øve paa Folkebevidstheden, thi naar Ægteskabets Stiftelse gøres til en simpel borgerlig Akt, er den Fare neppe udelukket, at det hele efterhaanden vil kunne blive opfattet som et almindeligt Kontraktsforhold, der som saadant uden Følelse af Skam og Synd kan fortolkes, brydes og løses efter eget Tykke og privat Overenskomst.

Nogle af Flertallet vilde muligvis have kunnet skyde denne sin Frygt til Side, saafremt det havde haft en Følelse af, at der i Folket gennemgaaende var en Stemning for at forlade den hittidige kirkelige Vielse og faa denne afløst af tvungent borgerligt Ægteskab, men lige fra første Færd har man ikke næret fjerneste Tvivl om, at der ikke hos Folkekirkens Medlemmer i nærværdigt Omfang næredes alvorlige Ønsker om eller føltes virkelig Trang til en sliq Ombytning, hvorimod man var paa det rene med, at Ønsket herom kun næredes af et rent forsvindende Mindretal, og Bevidstheden herom var selvfølgelig ikke egnet til at forandre Flertallets oprindelige Syn paa Sagen, selv om man ikke kunde være fuldt forvisset om, hvorvidt den her berørte aldeles overvejende Folkestemning skyldtes en bestemt Fastholden af den kirkelige Vielse eller mulig en Indifferentisme, der nogenlunde hurtigt vilde kunne lade Folket forsone sig med den foreslaaede Nyordning.

Denne manglende Forvisning er imidlertid ikke længere til Stede. Der har nemlig, som alle bekendt, rejst sig en Bevægelse i Folket i Anledning af det her